

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕНЕДЖМЕНТ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Лектор курсу		Мостова Анастасія Дмитрівна, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри менеджменту		Контактна інформація лектора (e-mail), посилання в GWE		e-mail: a.mostova@duikt.edu.ua код курсу в GWE: kbumku	
Галузь знань		D Бізнес, адміністрування та право		Освітній рівень		магістр	
Спеціальність		D3 Менеджмент		Семестр		2	
Освітньо-професійна програма		«Менеджмент»		Тип дисципліни		обов'язкова	
				Вид контролю		іспит	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:				
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка
	3	90	18	8	10	-	54

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	Економічна теорія, Менеджмент, Теорія організацій, Підприємництво, Міжнародна економіка, Міжнародний бізнес.
Освітні компоненти для яких є базовою	Стратегічне управління, Управління стартапами, Інноваційний менеджмент, Проєктний менеджмент, Адміністративний менеджмент, Управління міжнародною діяльністю підприємства.

Мета курсу:	Метою курсу є формування у здобувачів вищої освіти системних знань і професійних компетентностей у сфері менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємства як складової стратегічного управління бізнесом, розвиток здатності аналізувати міжнародні ринки, обґрунтовувати вибір стратегій виходу на зовнішні ринки, інтегрувати зовнішньоекономічну діяльність у корпоративну та бізнес-стратегію підприємства, а також приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням глобального конкурентного середовища, інституційних та регуляторних чинників. Курс орієнтований на розвиток стратегічного та аналітичного мислення, формування навичок управління зовнішньоекономічною діяльністю на рівні стратегій, організаційних структур, систем контролю та оцінювання ефективності, застосування сучасних інформаційних та аналітичних інструментів для прийняття управлінських рішень у сфері зовнішньоекономічної діяльності в умовах міжнародної конкуренції та євроінтеграційних процесів.
--------------------	--

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції (СК)
ЗК2. Здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності). ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	СК11. Здатність здійснювати управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства з урахуванням стратегічних цілей та специфіки регулювання міжнародної діяльності. СК12. Здатність ефективно використовувати сучасні інформаційні системи та технології для аналітичної підтримки прийняття управлінських рішень у сфері зовнішньоекономічної діяльності. СК13. Здатність формувати та реалізовувати стратегії зовнішньоекономічної діяльності підприємства, включаючи вибір форм інтернаціоналізації, управління міжнародною діяльністю та оцінювання її стратегічної ефективності.

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)

ПРН14. Вміти обґрунтовувати та приймати стратегічні управлінські рішення у сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємства з урахуванням глобальних економічних тенденцій та конкурентного середовища.

ПРН15. Вміти аналізувати, планувати та контролювати зовнішньоекономічну діяльність підприємства як складову його загальної стратегії розвитку.

ПРН16. Знати методи стратегічного аналізу, планування та оцінювання ефективності зовнішньоекономічної діяльності та вміти застосовувати їх для забезпечення довгострокової конкурентоспроможності підприємства.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
РОЗДІЛ 1. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ У СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА			
<p>Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність як складова стратегічного менеджменту підприємства Знати: роль зовнішньоекономічної діяльності у системі стратегічного управління підприємством, взаємозв'язок ЗЕД з корпоративною та бізнес-стратегією. Вміти: визначати стратегічну роль ЗЕД у розвитку підприємства. Формування компетенцій: СК11, СК13 Результати навчання: ПРН14, ПРН16 Рекомендовані джерела: 1, 2, 5</p>	<p>Лекція 1</p> <p>Практичне заняття 1</p>	5	<p>Проблемно-орієнтована лекція</p> <p>Аналіз місця ЗЕД у загальній стратегії компанії</p> <p>Обговорення стратегічних цілей ЗЕД на прикладі міжнародних компаній</p> <p>Самостійна робота: визначення стратегічної ролі ЗЕД для обраного підприємства</p>
<p>Тема 2. Міжнародне конкурентне середовище та стратегічний аналіз зовнішніх ринків Знати: характеристики міжнародного конкурентного середовища, підходи до аналізу глобальних і регіональних ринків. Вміти: оцінювати привабливість міжнародних ринків та конкурентні позиції підприємства. Формування компетенцій: СК12, СК13 Результати навчання: ПРН14, ПРН15 Рекомендовані джерела: 2, 4, 8</p>	<p>Лекція 2</p> <p>Семінарське заняття 1</p>	5	<p>Лекція з елементами стратегічного аналізу</p> <p>Оцінювання market attractiveness vs firm competitiveness</p> <p>Аналіз міжнародного конкурентного середовища</p> <p>Самостійна робота: стратегічний аналіз вибраного зовнішнього ринку</p>
<p>Тема 3. Інституційне та регуляторне середовище ЗЕД у стратегічному контексті Знати: вплив міжнародних і національних інституцій на стратегічні рішення у сфері ЗЕД. Вміти: враховувати регуляторні обмеження та можливості у стратегічному плануванні ЗЕД. Формування компетенцій: СК11, СК12 Результати навчання: ПРН14 Рекомендовані джерела: 6, 11, 12</p>	<p>Лекція 3</p> <p>Практичне заняття 2</p>	5	<p>Аналітична лекція</p> <p>Аналіз регуляторних ризиків міжнародної діяльності</p> <p>Обговорення впливу торговельної політики на стратегію компаній</p> <p>Самостійна робота: оцінка регуляторного середовища для обраного ринку</p>
<p>Тема 4. Стратегії інтернаціоналізації бізнесу та виходу на зовнішні ринки</p>	<p>Лекція 4</p>	5	<p>Лекція-візуалізація</p>

<p>Знати: основні стратегії виходу на зовнішні ринки (експорт, ліцензування, франчайзинг, СП, ПІ, М&А).</p> <p>Вміти: порівнювати та обґрунтовувати вибір стратегії інтернаціоналізації.</p> <p>Формування компетенцій: СК11, СК13</p> <p>Результати навчання: ПРН14, ПРН16</p> <p>Рекомендовані джерела: 2, 5, 10</p>	Семінарське заняття 2		<p>Порівняльний аналіз стратегій виходу на ринки</p> <p>Обговорення кейсів міжнародної експансії компаній</p> <p>Самостійна робота: вибір оптимальної стратегії для підприємства</p> <p>Модульний контроль за розділом 1</p>
РОЗДІЛ 2. УПРАВЛІННЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
<p>Тема 5. Вибір та обґрунтування стратегії ЗЕД підприємства</p> <p>Знати: критерії вибору стратегії ЗЕД, підходи до стратегічного обґрунтування.</p> <p>Вміти: аргументувати вибір стратегії ЗЕД з урахуванням ресурсів і ризиків.</p> <p>Формування компетенцій: СК11, СК12</p> <p>Результати навчання: ПРН14, ПРН15</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 5, 8</p>	Лекція 5		Проблемно-аналітична лекція
<p>Тема 6. Організаційні структури управління зовнішньоекономічною діяльністю</p> <p>Знати: моделі організаційних структур управління ЗЕД.</p> <p>Вміти: обирати організаційну структуру управління ЗЕД відповідно до стратегії підприємства.</p> <p>Формування компетенцій: СК11, СК13</p> <p>Результати навчання: ПРН14</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 3, 6</p>	Практичне заняття 3	5	<p>Побудова decision tree стратегічного вибору</p> <p>Аналіз стратегічних ризиків та механізмів контролю</p> <p>Самостійна робота: стратегічне обґрунтування вибору ЗЕД</p>
<p>Тема 7. Стратегічні КРІ та оцінювання ефективності ЗЕД</p> <p>Знати: систему стратегічних КРІ зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>Вміти: оцінювати внесок ЗЕД у довгострокову вартість підприємства.</p> <p>Формування компетенцій: СК12, СК13</p> <p>Результати навчання: ПРН14, ПРН15</p> <p>Рекомендовані джерела: 5, 14, 15</p>	Лекція 6		Лекція з аналізом моделей управління
<p>Тема 8. Управління портфелем міжнародних ринків та сценарне планування</p> <p>Знати: підходи до управління портфелем міжнародних ринків.</p> <p>Вміти: застосовувати сценарне планування у стратегічному управлінні ЗЕД.</p> <p>Формування компетенцій: СК11, СК12</p> <p>Результати навчання: ПРН14, ПРН16</p> <p>Рекомендовані джерела: 2, 5, 8</p>	Семінарське заняття 3	5	<p>Порівняння централізованих і децентралізованих моделей ЗЕД</p> <p>Обговорення управлінських кейсів</p> <p>Самостійна робота: пропозиція структури управління ЗЕД</p>
<p>Тема 9. Стратегічні ризики ЗЕД та контроль реалізації стратегії</p> <p>Знати: стратегічні ризики зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>Вміти: формувати систему контролю реалізації стратегії ЗЕД.</p> <p>Формування компетенцій: СК11, СК13</p> <p>Результати навчання: ПРН14, ПРН15</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 5, 15</p>	Лекція 7		Лекція-дискусія
<p>Тема 9. Стратегічні ризики ЗЕД та контроль реалізації стратегії</p> <p>Знати: стратегічні ризики зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>Вміти: формувати систему контролю реалізації стратегії ЗЕД.</p> <p>Формування компетенцій: СК11, СК13</p> <p>Результати навчання: ПРН14, ПРН15</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 5, 15</p>	Семінарське заняття 4	5	<p>Формування системи стратегічних КРІ ЗЕД</p> <p>Аналіз performance management у міжнародних компаніях</p> <p>Самостійна робота: оцінка стратегічної ефективності ЗЕД</p>
<p>Тема 9. Стратегічні ризики ЗЕД та контроль реалізації стратегії</p> <p>Знати: стратегічні ризики зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>Вміти: формувати систему контролю реалізації стратегії ЗЕД.</p> <p>Формування компетенцій: СК11, СК13</p> <p>Результати навчання: ПРН14, ПРН15</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 5, 15</p>	Лекція 8		Лекція з елементами сценарного аналізу
<p>Тема 9. Стратегічні ризики ЗЕД та контроль реалізації стратегії</p> <p>Знати: стратегічні ризики зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>Вміти: формувати систему контролю реалізації стратегії ЗЕД.</p> <p>Формування компетенцій: СК11, СК13</p> <p>Результати навчання: ПРН14, ПРН15</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 5, 15</p>	Практичне заняття 4	5	<p>Побудова сценаріїв розвитку ЗЕД</p> <p>Аналіз стратегічної гнучкості підприємства</p> <p>Самостійна робота: сценарний аналіз портфеля ринків</p>
<p>Тема 9. Стратегічні ризики ЗЕД та контроль реалізації стратегії</p> <p>Знати: стратегічні ризики зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>Вміти: формувати систему контролю реалізації стратегії ЗЕД.</p> <p>Формування компетенцій: СК11, СК13</p> <p>Результати навчання: ПРН14, ПРН15</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 5, 15</p>	Лекція 9		Підсумкова лекція
<p>Тема 9. Стратегічні ризики ЗЕД та контроль реалізації стратегії</p> <p>Знати: стратегічні ризики зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>Вміти: формувати систему контролю реалізації стратегії ЗЕД.</p> <p>Формування компетенцій: СК11, СК13</p> <p>Результати навчання: ПРН14, ПРН15</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 5, 15</p>	Практичне заняття 5	5	<p>Аналіз стратегічних ризиків ЗЕД</p> <p>Обговорення механізмів стратегічного контролю</p> <p>Модульний контроль за розділом 2</p>

<ol style="list-style-type: none"> 1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства як складова стратегічного управління бізнесом. 2. Міжнародне бізнес-середовище та його вплив на стратегічні рішення у сфері зовнішньоекономічної діяльності. 3. Інституційне та правове середовище зовнішньоекономічної діяльності в стратегічному контексті. 4. Планування та організація зовнішньоекономічної діяльності підприємства як елемент корпоративної стратегії. 5. Стратегії виходу підприємства на зовнішні ринки та управління міжнародною діяльністю. 6. Вибір та обґрунтування стратегії зовнішньоекономічної діяльності підприємства. 7. Організаційні структури управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства. 8. Стратегічні ризики зовнішньоекономічної діяльності та механізми їх управління. 9. Стратегічне оцінювання ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства. 	<p>Самостійна робота</p>	<p>9</p>	<p>Самостійна робота передбачає підготовку аналітичних оглядів, есе, кейс-аналізів або презентацій за обраною темою з використанням сучасних наукових, статистичних та аналітичних джерел.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств у системі стратегічного менеджменту в умовах глобалізації та євроінтеграції. 2. Роль зовнішньоекономічної діяльності у формуванні довгострокової конкурентоспроможності підприємства. 3. Аналіз міжнародних ринків як основа стратегічного вибору напрямів зовнішньоекономічної діяльності. 4. Вплив міжнародного бізнес-середовища на стратегічні управлінські рішення підприємств. 5. Державне та міжнародне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: стратегічні можливості та обмеження. 6. Стратегії виходу підприємств на зовнішні ринки: порівняльний аналіз та критерії вибору. 7. Інтеграція стратегії зовнішньоекономічної діяльності в корпоративну та бізнес-стратегію підприємства. 8. Управління портфелем міжнародних ринків підприємства. 9. Ризики стратегічних рішень у сфері зовнішньоекономічної діяльності та підходи до їх мінімізації. 10. Організаційні моделі управління зовнішньоекономічною діяльністю в міжнародних компаніях. 11. Стратегічне планування зовнішньоекономічної діяльності підприємства. 12. Роль інформаційно-аналітичних систем у прийнятті управлінських рішень у сфері ЗЕД. 13. Стратегічні KPI та performance management зовнішньоекономічної діяльності підприємства. 14. Оцінювання внеску зовнішньоекономічної діяльності у створення вартості бізнесу. 15. Управління стратегічними ризиками зовнішньоекономічної діяльності підприємства. 16. Сценарне планування у стратегічному управлінні зовнішньоекономічною діяльністю. 17. Контроль реалізації стратегії зовнішньоекономічної діяльності підприємства. 18. Зовнішньоекономічна діяльність у системі міжнародної конкурентної боротьби.
--	--------------------------	----------	--

			<p>19. Типові стратегічні помилки підприємств у зовнішньоекономічній діяльності та шляхи їх уникнення.</p> <p>20. Перспективи розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств України в умовах євроінтеграції та глобальних трансформацій.</p>
Орієнтовний перелік курсів для отримання додаткових балів або зарахування замість практичних робіт / самостійної роботи			
1. Зовнішньоекономічна діяльність як складова стратегічного менеджменту підприємства.	Освітній курс	до 5	Global Strategy (Coursera, Copenhagen Business School) https://www.coursera.org/learn/global-strategy
2. Міжнародне конкурентне середовище та стратегічний аналіз зовнішніх ринків.	Освітній курс	до 5	International Business I (University of New Mexico, Coursera) — глобальне бізнес-середовище, міжнародні ринки, інституційні та культурні фактори. https://www.coursera.org/learn/international-business
3. Інституційне та регуляторне середовище ЗЕД у стратегічному контексті.	Освітній курс	до 5	Navigating International Trade Law (Alison) — правові засади міжнародної торгівлі, митне регулювання, торговельна політика. https://alison.com/course/navigating-international-trade-law
4. Стратегії інтернаціоналізації бізнесу та виходу на зовнішні ринки.	Освітній курс	до 5	Стратегії вступу в міжнародний бізнес (University of Colorado Boulder, Coursera) — стратегії виходу підприємств на міжнародні ринки. https://www.coursera.org/learn/international-business-venturing-abroad
5. Вибір та обґрунтування стратегії ЗЕД підприємства.	Освітній курс	до 5	Foundations of Business Strategy (University of Virginia) https://www.coursera.org/learn/uva-darden-foundations-business-strategy
6. Організаційні структури управління зовнішньоекономічною діяльністю.	Освітній курс	до 5	Organizational Design (University of Illinois, Coursera) https://www.coursera.org/learn/organizational-design
7. Стратегічні КРІ та оцінювання ефективності ЗЕД.	Освітній курс	до 5	Performance Management (packt) https://www.coursera.org/learn/packt-performance-management-8vcq9
8. Управління портфелем міжнародних ринків та сценарне планування.	Освітній курс	до 5	Strategic Management (Copenhagen Business School, Coursera) https://www.coursera.org/learn/strategic-management
9. Стратегічні ризики ЗЕД та контроль реалізації стратегії.	Освітній курс	до 5	Corporate Strategy (London Business School, Coursera) https://www.coursera.org/learn/corporatestrategy
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
<ul style="list-style-type: none"> Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання практичних робіт та аналітичних завдань у сфері зовнішньоекономічної діяльності: Microsoft Excel (розрахунки ефективності експортно-імпортних операцій, валютні розрахунки, аналіз витрат і доходів), Microsoft Word (підготовка зовнішньоекономічних контрактів, аналітичних звітів), Microsoft PowerPoint (презентація результатів аналізу). 			

- Засоби електронної комунікації та спільної роботи: Google Workspace (Gmail, Google Docs, Google Sheets) — для ділового листування з іноземними контрагентами, підготовки та обміну документами, виконання групових завдань.
- Онлайн-ресурси та аналітичні платформи для дослідження міжнародної торгівлі та зовнішньоекономічної діяльності: ITC Trade Map (аналіз експортно-імпорتنих потоків), Access2Markets (умови доступу на ринки ЄС, митні тарифи, правила походження), UNCTADstat, World Bank Data, OECD Statistics — для аналізу міжнародних торговельних показників.
- Інформаційні ресурси для вивчення митного та торговельного регулювання: офіційні вебсайти Світової організації торгівлі (WTO), Європейської комісії, Міністерства економіки України, Митної служби України.
- Технічні засоби навчання: мультимедійний проєктор, екран, маркерна дошка, персональні комп'ютери або ноутбуки здобувачів освіти для роботи з аналітичними платформами та електронними ресурсами під час практичних занять.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. **Федонін О. С., Рєпіна І. М., Олексюк О. І.** Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2019. 356 с.
2. **Hill C. W. L.** International business: competing in the global marketplace. 13th ed. New York : McGraw-Hill Education, 2022. 720 p.
3. **Daniels J. D., Radebaugh L. H., Sullivan D. P.** International business: environments and operations. 17th ed. Boston : Pearson Education, 2021. 784 p.
4. **Wild J. J., Wild K. L.** International business: the challenges of globalization. 9th ed. Boston : Pearson, 2020. 720 p.
5. **Peng M. W.** Global strategy. 5th ed. Boston : Cengage Learning, 2022. 512 p.
6. **Дахно І. І.** Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 312 с.
7. **Козак Ю. Г., Логвінова Н. С., Притула Н. В.** Зовнішньоекономічна діяльність підприємств : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 400 с.
8. **Krugman P. R., Obstfeld M., Melitz M. J.** International economics: theory and policy. 11th ed. Boston : Pearson, 2018. 800 p.
9. **Mazaraki A. A., Melnyk T. M.** International trade. Kyiv : Kyiv National University of Trade and Economics, 2018. 560 p.
10. **Czinkota M. R., Ronkainen I. A.** International marketing. 11th ed. Boston : Cengage Learning, 2020. 832 p.
11. **Про зовнішньоекономічну діяльність** : Закон України від 16.04.1991 № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
12. **World Trade Organization.** Official website. URL: <https://www.wto.org>
13. **United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD).** Official website. URL: <https://unctad.org>
14. **World Bank.** Trade and integration. URL: <https://www.worldbank.org/en/topic/trade>
15. **Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD).** International trade statistics. URL: <https://www.oecd.org/trade>
16. **European Commission.** Trade policy. URL: <https://policy.trade.ec.europa.eu>
17. **International Chamber of Commerce (ICC).** Official website. URL: <https://iccwbo.org>
18. **International Trade Centre (ITC).** Trade statistics and market analysis. URL: <https://www.trademap.org>
19. **International Monetary Fund (IMF).** External sector statistics. URL: <https://www.imf.org/en/Data>
20. **Eurostat.** International trade and business statistics. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Здобувач має право замінити практичне завдання / самостійну роботу проходженням онлайн-курсу з відповідної теми. Здобувач може обрати один курс зі списку рекомендованих або узгодити інший з викладачем.

- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів.
- Здобувач, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

КРИТЕРІЙ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Практичні роботи:	До 2 балів за заняття:
	• вчасність виконання	0 – 0,5 балів
	• логічна структура та оформлення	0 – 0,5 балів
	• зміст, відповідність темі, правильність виконання	0 – 1 балів
	Робота на семінарських заняттях:	До 1 бале за заняття:
	• участь в обговоренні	0 – 0,5 балів
	• підготовка презентації	0 – 0,5 балів
	Самостійна робота (індивідуальне завдання):	До 9 балів:
	• вчасність виконання	0 – 1 балів
	• відповідність темі	0 – 1 балів
	• логічна структура та оформлення	0 – 1 балів
	• робота з актуальними джерелами	0 – 1 балів
	• творчий підхід та креативність	0 – 1 балів
	• зміст роботи	0 – 3 балів
	Модульний контроль:	До 5 балів:
	- здобувач має обмежене знання матеріалу, часто не може відповісти на питання або навести приклади	1 бал
- здобувач має базові знання матеріалу, але не може продемонструвати поглиблене розуміння теми	2 бали	
- здобувач знає матеріал, відповідає на більшість запитань, але іноді потребує додаткових роз'яснень	3 бали	
- здобувач має хороше розуміння теми, дає логічні та обґрунтовані відповіді на більшість питань	4 бали	
- здобувач демонструє глибоке розуміння матеріалу, аналізує ситуації з різних точок зору, наводить релевантні приклади та аргументи	5 балів	
Додаткова оцінка	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських конкурсах наукових студентських робіт за тематикою дисципліни	до 10 балів
	Проходження онлайн-курсу за тематикою дисципліни на відкритих освітніх платформах (Coursera, EdX, Prometheus, Udemy тощо) з подальшим підтвердженням сертифікатом	до 5 балів
При сумі балів за поточне оцінювання 0-20 балів здобувач не допускається до іспиту		
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ ІСПИТ	Метою іспиту є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Іспит проходить в усній формі	0 – 40 балів
бали	Критерії оцінювання	
35-40	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях.	

	Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни.	
28-34	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни.	
20-27	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними.	
13-19	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	
7-12	Здобувач має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни.	
1-6	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	
0	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними.	
Підсумкова оцінка формується як сума балів за поточне оцінювання (0-60 балів) та оцінки на іспиті (0-40 балів)		
Бали	Рівень компетентності	Оцінка /запис в екзаменаційній відомості
90-100	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно (A)
82-89	Достатній Забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре (B)
75-81	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре (C)
67-74	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно (D)
60-66	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно (E)
35-59	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання (FX)
1-34	Незадовільний Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням (F)

ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт Здобувача він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у Силабусі.